

Horizon 2030 – Welke samenwerking voor de toekomst?

De beloftes van het beleid

18-01-2016

Vorige maandag 18 januari 2016 organiseerden het Brussels Kunstenoverleg (BKO) en Réseau des Arts à Bruxelles (RAB), de Brusselse Museumraad (BMR), Cultuurcentrum Brussel (CCB) en de Concertation des centres culturels bruxellois (CCCB) voor de derde keer hun gezamenlijke nieuwjaarsdrink de *Nouvel An*, in het Théâtre National. Voorafgaand aan de receptie hebben de netwerken het woord gegeven aan verschillende sprekers vanuit zowel de culturele sector als het beleid om hun ervaringen te delen omtrent samenwerking over sector-, taal- en disciplinegrenzen heen.

Bijna exact een jaar eerder, op 12 januari 2015, brachten de Brusselse culturele netwerken de acht Ministers bevoegd voor cultuur in Brussel voor de eerste keer samen, in aanwezigheid van meer dan 200 culturele directies. De beleidsverantwoordelijken gingen in gesprek over samenwerking en mogelijke uitwisselingen tussen de verschillende beleidsniveaus en kabinetten.

Nu, één jaar later, werden diezelfde Ministers opnieuw uitgenodigd en gevraagd om kort – in enkele minuten - hun verwezenlijkingen in 2015 en vooral hun concrete projecten en wensen voor 2016, en met uitbreiding 2030¹, toe te lichten.

Vijf Ministers tekenden present die dag: Rudi Vervoort, Minister-President van het Hoofdstedelijk Gewest, Joëlle Milquet, Minister van Cultuur van de Fédération Wallonie-Bruxelles, Sven Gatz, Minister van Cultuur en Brussel van de Vlaamse Gemeenschap, Rachid Madrane, Minister van promotie van Brussel van de Fédération Wallonie-Bruxelles en Elke Sleurs, Federaal Staatssecretaris voor Wetenschapsbeleid.

Pascal Smet, Collegelid van de VGC bevoegd voor Cultuur, kon wegens parlementaire verplichtingen er niet op tijd geraken, maar was wel aanwezig op de receptie. Fadila Laanan, Minister van Cultuur van de Cocof en Didier Reynders, Federaal Minister bevoegd voor de Culturele instellingen, waren verontschuldigd. Aan hen drie werd gevraagd om schriftelijk te antwoorden op de vragen.

De vijf aanwezige Ministers tijdens hun panel

¹ Een volledig verslag van de sessie en de praktijkvoorbeelden, volgt later.

De realisaties van 2015 en de beloftes voor 2016

Rudi Vervoort, Minister President van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

- Vervoort vernoemt de **aankoop van het Citroëngebouw** als belangrijke verwezenlijking van zijn regering in 2015. Met dit project in de Kanaalzone wil Vervoort cultuur toegankelijk maken voor iedereen.
- Hij wil een perspectief hebben om op lange termijn een imago en identiteit uit te bouwen voor Brussel. Vervoort vat de diversiteit van Brussel in een non-identiteit die inclusief en open is. Brussel kandidaat stellen voor **Europese hoofdstad van Cultuur in 2030** zou zo'n langetermijnperspectief kunnen zijn, een project dat mensen samenbrengt en bottom up moet uitgewerkt worden.

Sven Gatz, Minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden van de Vlaamse Gemeenschap

- Gatz heeft in 2015 veel (kleinere) samenwerkingsprojecten verdergezet en tegelijk ook met zijn collega Joëlle Milquet concrete **invulling** gegeven aan het **Cultureel Samenwerkingsakkoord (afgesloten in 2012)**.
- Hij wil in 2016 in Brussel twee specifieke projecten in de kijker zetten: 1) in het kader van de hervormingen van de Vlaams-Brusselse Media wil Gatz samen met zijn collega's Milquet en Vervoort kijken hoe een **cultureel agenda-magazine** eventueel toch verder gezet kan worden, of een nieuwe doorstart kan krijgen en 2) het **jaar van de Diversiteit** in 2016 – 2017 waar Gatz op uitnodiging van collega Madrane ook aan zal meewerken.

Joëlle Milquet, Minister van Cultuur van de Fédération Wallonie-Bruxelles

- Milquet benadrukt dat ze in 2015 vooral geprobeerd heeft de culturele sector zoveel mogelijk van besparingen te vrijwaren en dat het traject '**Bouger les Lignes**' werd opgestart om een nieuw cultuurbeleid op maat van de 21e Eeuw te ontwikkelen. Milquet stipt ook aan dat het – toch wel historisch – **Cultureel Samenwerkingsakkoord** werd uitgewerkt en dat er heel wat gesprekken hebben plaatsgevonden met de collega's Gatz, Vervoort, ...
- Zij vindt het tijd om in Brussel na te denken over **één culturele strategie**, en dit vooral om een coherent antwoord te bieden aan de evenementen die Parijs, Brussel en de wereld hebben opgeschrikt. Milquet pleit voor één coherent plan voor cultuur in Brussel met gezamenlijke doelstellingen op basis waarvan elke overheid, naargelang zijn competenties, een beleid en instrumenten kan ontwikkelen. Ze haalt aan dat tot er al lang een urgentie was om dit te ontwikkelen, maar dat op was steeds intellectueel en rationeel niveau. Nu is deze urgentie ook politiek en sociaal geworden.

Rachid Madrane, Minister voor de Promotie van Brussel van de Fédération Wallonie-Bruxelles

- Madrane onderlijnt dat de 'Promotie van Brussel' binnen de Fédération Wallonie-Bruxelles een nieuwe bevoegdheid is. De rol die hem werd toegewezen is vooral om op zoek te gaan naar samenwerkingsprojecten en een bruggenbouwer te zijn. In 2015 werd **Brussels Dance** ondersteund, een gezamenlijke communicatiestrategie van 11 Brusselse cultuurhuizen omtrent hun dansprogrammatie.
- Hij meldt met trots dat 2016 – 2017 het **Jaar van de Diversiteit** wordt in Brussel. Dit themajaar is het resultaat van een samenwerking tussen zeven Ministers en

beleidsniveaus, zonder dat een samenwerkingsakkoord nodig was. Madrane haalt aan dat dit zowel politiek een belangrijk signaal is dat aantoont dat samenwerking wel degelijk mogelijk is. Maar dit themajaar is evenzeer een belangrijk maatschappelijk signaal om in de huidige gespannen tijden aan te tonen dat cultuur verbindt en mensen samenbrengt.

Elke Sleurs, Federaal Staatssecretaris bevoegd voor Wetenschapsbeleid

- Sleurs haalt aan dat er in 2015 heel veel **investeringen** gebeurd zijn in de federale instellingen...
- ... en dat die investeringen in 2016 hun vruchten zullen afwerpen via heel wat **tentoonstellingen** rond onder andere Sierkunsten in België, Joden in Brussel, etc. Verder wordt **de Koninklijke Bibliotheek van België** in 2016 ook grondig vernieuwd om van een bezoek aan de bibliotheek een totaalervaring te maken.

Pascal Smet, VGC Collegelid bevoegd voor Cultuur

- De VGC voorziet in 2016 meer middelen voor **instellingen die mensen, organisaties en wijken verbinden**. Hij wil de culturele sector nieuw leven inblazen door **financiële en fysieke ondersteuning te geven aan (jonge) kunstenaars**
- **Cultuurparticipatie blijft een prioriteit**. De Paspartoe wordt verder uitgerold in overleg met de aanbieders en cultuurparticipanten. Het 'Move it Canal' van Lasso, dat door de Brusselse regering werd goedgekeurd en deels gefinancierd met Europese middelen, wordt van nabij opgevolgd.
- Ten slotte onderlijnt Smet dat de VGC in 2016 wil inzetten op een **structureel Brussels cultuurbeleid**. Dit vertaalt zich onder meer in het opstellen van een kadaster van culturele infrastructuur, het opzetten van een gemeenschappelijke jeugdtraject of het leggen van de basis voor een drietalige gemeenschappelijke cultuurcommunicatie.

Didier Reynders, Federaal Minister bevoegd voor de Federale culturele instellingen

- In 2015 werd rond 4 assen gewerkt:
 - o Het behouden van de financiële middelen die door de Federale Staat werden toegewezen aan de drie federale culturele instellingen. Dit deed hij door de "culturele uitzondering" in te roepen voor de publieke instellingen en door het uitbreiden van het **taxshelter systeem** naar de sector van de podiumkunsten.
 - o Reflectie over meer **samenwerking** tussen de drie federale culturele instellingen op vlak van hun diensten (ticketing, ICT, communicatie, ...) en artistieke programmatie.
 - o Het **verbeteren van de infrastructuur** door de tussenkomst van Beliris.
 - o De integratie van een **culturele component bij staatsbezoeken**.
- In 2016 wil Reynders de projecten opgestart in 2015 verderzetten en versterken. Zo moeten er nieuwe beheersovereenkomsten komen tussen de Overheid en de instellingen om hun financiering te verzekeren en worden de eerste stappen gezet naar een sterkere artistieke en technische samenwerking.

Fadila Laanan, Minister van Cultuur van de COCOF

In het kader van de 'gouvernements thématiques' onthouden we volgende samenwerkingsprojecten voor Brussel:

- De Minister wil een **versterkte samenwerking** opzetten met haar Nederlandstalige tegenhanger, **de VGC**, om zo tot een coherent en geïntegreerd cultuurbeleid te komen voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. In dit kader zal ze meewerken aan een « **Task Force Cultuur** »
- Laanan ondersteunt het **cartografie**-project van het culturele aanbod dat **ADT** voor de zomer van 2016 zal afronden.
- Cocof en VGC willen een **gezamenlijke oproep** lanceren voor projecten gedragen door Frans- en Nederlandstalige instelling samen en die zich richten tot een bicommunautair publiek.
- In 2016 wordt ook een projectoproep gelanceerd rond de promotie van de interculturele dialoog, en zal er een **Diversiteitsprijs** worden uitgereikt.
- In hetzelfde kader zal de Cocof ook meewerken aan **het themajaar 'Diversiteit'** van het Brussels Gewest.